

7.6. 2026, 1. neděle po Trojici

Píseň: 260 *Samému Bohu sláva, čest budiž za milost jeho*

Modlitba:

Pane náš a Stvořiteli,

děkujeme ti za dar života, za světlo každého nového dne. Děkujeme za místa, ve kterých žijeme nebo na něž se rádi vracíme. Děkujeme za lidi, s nimiž se protnulý naše životní cesty, s nimiž se radujeme i pláčeme. Děkujeme za to, že nejsme sami, za tvou přítomnost v našem životě, v síle i v slabosti.

Děkujeme, že přicházíš ke svému stvoření, za slovo, kterým tvoříš skutečnost a dáváš řád, za Ježíše Krista, světlo ve tmách, za Ducha svatého, za lásku, kterou vyplňuješ naše srdce a přetváříš nás ke svému obrazu.

Prosíme, otvírej nám uši, ať rozumíme tvému slovu, otvírej nám oči, ať jsme vnímaví vůči našim bližním.

Pomáhej nám nacházet správná slova, když stojíme tváří v tvář druhému člověku, nebo když se modlíme k tobě.

O to tě prosíme skrze tvého Syna, Ježíše Krista. Amen.

Čtení: Mt 27,11-26 (Ježíš před Pilátem)

Píseň: 531 *Proč jen mlčíš, Pane*

Text: Sk 19,23-40 (Pobouření v Efezu)

Kázání:

V Efezu nešlo primárně o náboženský spor křesťanství vs. jiný kult. Demetrioovi, představenému zlatnického cechu, došlo, že když upadne sláva chrámu bohyně Artemis, zlatníci přijdou o výdělek. A tak pragmaticky novou víru kritizuje a vyvolává vlnu odporu. (Úloha NŠ k tomuto příběhu se jmenuje "Evangelium ruší byznys".) Důvody, proč lidé nemají křesťany rádi, jsou různé.

1. Efez

Přístavní město u Egejského moře. Žije zde 250 000 až 400 000/500 000 obyvatel. Je to náboženské centrum, mezi jinými je zde i židovská komunita.

Pavel se na své druhé misijní cestě do Efezu přeplavil z Korintu spolu s manželi Akvilou a Priscilou, u kterých předtím pobýval a s nimi pracoval - šili stany. Pavel v Efezu ale nezůstane dlouho, má namířeno do Jeruzaléma, chce pozdravit tamní křesťany. Slibuje ale, že by se rád, dá-li Bůh, do Efezu ještě vrátil. (Sk 18)

To se povede. Pavlova třetí misijní cesta vede vnitrozemím, Pavel projde Malou Asií a v Efezu pak zůstane více než dva roky. Nejdříve působí v synagóze, když ale dojde s židy k neshodám, má každodenní promluvy v přednáškové síni filosofa jménem Tyrannos. To trvá dva roky, takže se s Pavlem a s křesťanskou zvěstí může setkat opravdu hodně lidí.

Misie je úspěšná, ale má i své odpůrce. Pavel je v Efezu opakovaně vězněn, jak to zmiňuje v dopisech, které odtud posílá. V Efezu vznikly dopisy (epistolý) 1K; Ga; Fp; Fm. Některé dopisy píše Pavel právě z vězení.

V Efezu je slavný chrám bohyně Artemis. Artemis byla zobrazována jako důstojná žena, na hlavě má korunu v podobě hradeb, byla uctívána jako božská Matka. Její ženství, mateřství, náruč - to vyvažuje zbožnost patriarchální společnosti. Chrám bohyně Artemis je jeden ze sedmi divů starověkého světa, jeho zbytky dávají tušit, že byl opravdu velkolepý. Tak i byznys kolem chrámu jistě nebyl malý.

2. Dav. Když je nás hodně.

V evangeliích i pak v knize Skutků jsme se už vícekrát setkali s davem. To, jak se jednání davu může zvrhnout, je výstižně vyjádřeno v písni *Proč jen mlčíš, Pane: Poznals, Pane, co je přízeň*

davu, v této chvíli žádá život tvůj, když ti včera provolával slávu, pro změnu dnes křičí ukřižuj. (S 267)

Zakusil to Ježíš, jeho učedníci i pak apoštolé. Někdy jsou davem přijímáni nadšeně, někdy se to rychle zlomí na opačný pól, nadšení přejde v nenávist a násilí.

Máme zkušenost s davem? Jsme někdy součástí davu? Fanoušci na fotbale, lidé na demonstraci, atmosféra na velkém koncertě, příznivci nebo odpůrci politické osobnosti. Má to sílu, může to být opojné, masovou demonstrací, organizovaným protestem je možné dosáhnout něčeho, co by se jednotlivci nebo malé skupině lidí nepodařilo. Být součástí davu - to má sílu, zážitek z velkolepého koncertu nebo show v nás může zůstat na dlouho a vnitřně nás nést, těšit, burcovat.

Zároveň pozor, v davu se můžeme nechat strhnout i k něčemu, co vlastně nechceme, pro co bychom se sami nerozhodli. Kdoví kdo z lidí, kteří volali na Piláta "ukřižuj", by to řekl i sám za sebe.

Pilát neměl sílu se volání davu postavit. Vydal Ježíše na popravu - a umyl si ruce.

Městský tajemník v Efezu zachoval klidnou hlavu a rozvášněnému davu řekl, ať se uklidní a přijdou si stěžovat v úředních hodinách. Projevuje se Boží pomoc i takto? Když se modlíme za vládce tohoto světa... prosíme o to, aby měli moudrost a odvahu pomáhat k pokoji. Aby si zachovali chladnou hlavu, pevné nervy a zároveň měkké srdce.

Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy, díkůvzdání za všechny lidi, za vládce a za všechny, kteří mají v rukou moc, ... (1Tm 2,1-4)

3. Náboženství

Co to je - náboženství? Latinské slovo religio má etymologii nejasnou. Jedním z možných významů je odvození od slovesa *ligare* - svazovat, vázat. Myslí se na spojení mezi člověkem a něčím nadpřirozeným, bohem.

Potřebuje člověk náboženství? Potřebujeme spojení s bohem, vyšší mocí, něčím, co nás přesahuje? Co člověku náboženství dává? Ukotvení? Stabilitu? Zázemí? Silný prožitek? Ujistění, že někam patřím?

Náboženské rysy mají různé akce. Z některých běhá mráz po zádech. Když byl u moci Hitler, nacisté organizovali každoročně osm dní trvající rituální slavnosti, které měly mnoho rysů náboženské pouti. "*... Den politických vůdců: Po západu slunce připochodovalo 110 000 mužů na přehlídkové pole za přítomnosti 100 000 diváků. Jakmile se setmělo, zazněl signál a celý prostor byl náhle obepnut prstencem světla a 30 000 praporů a standart se třpytilo v mocné iluminaci. Pruh světla se soustředil na hlavní bránu, kde přijížděl Führer. V okamžiku, kdy se objevil, rozsvítilo se 150 silných světlometů, které vystřelily do nebe gigantické světelné pruhy, kterým se říkalo katedrála světla...*" (píše americký diplomat a spisovatel Frederic Spotts; v knize *Moje šílené století* to cituje Ivan Klíma)

Mnozí ještě pamatujete prvomájové průvody.

O současných nákupních centrech se říká, že jsou to chrámy konzumu.

A mohli bychom pokračovat.

Jak je to s těmi "opravdu náboženskými" zážitky. Vybavují se vám nějaké? Zbožnost v ČCE je, co se zážitků týče, spíš střídá. Možná nás to uklidňuje, protože ty výše zmíněné příklady jsou odstrašující. Nicméně - jak zapojit i jiné části člověka než jen mozek, intelekt? Na mládeži někdo zmínil spiritualitu komunity Taizé. Před časem mi někdo, říkal, jak je pro něj důležité požehnání na konci bohoslužeb, vnímá, že je to něco, co si nese s sebou domů.

Díky za písně, hudbu, varhany, obrazy. Díky za ticho. Díky za svátosti, křest a večeři Páně, ta "viditelná a hmatatelná znamení spásy". Díky za to, když v nás bohoslužby ještě nějaký čas "rezonují". Díky za chvíle, kdy si víru uvědomujeme. Díky za to, když se ztišíme k modlitbě, když slovo Bible promluví k nám osobně. Díky za to, když nás Pán Bůh někdy zneklidní, napomene, přesměruje. Díky za setkání s bratry a sestrami. Možná ne v davu, ale v souznění. Díky, Pane Bože, že můžeme věřit. Prosíme, dávej každému z nás, co naše víra potřebuje. Ty to víš. Amen.

Píseň: Svítá 37 *Čest dej // Píseň: 673 Tak málo přímých cest*
4,31)

večeře Páně

Píseň po VP: 382 *Dnes at' zní všude píseň chval*

Ohlášky

Přímluvná modlitba

Poslání: Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímluvy, díkůvzdání za všechny lidi, za vládce a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu. (1Tm 2,1-4)

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Fp 4,7)

Píseň: 748 *Ó Králi věků důstojný*